

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ІМ. ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

ЛЕКЦІЯ

**УКАЗИ, ПОСТАНОВИ, НАКАЗИ, РОЗПОРЯДЖЕННЯ У СФЕРІ
ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ**

з навчальна дисципліна

**“НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ,
ЕРГОТЕРАПІЇ”**

для аспірантів

спеціальності 227 “фізична терапія, ерготерапія”

Кількість годин - 4

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри фізичної терапії

та ерготерапії

„02” вересня 2019 р. протокол № 1

Зав.каф Коритко З.І.

Львів

План:

1. Указ президента України “Про заходи щодо створення сприятливих умов для забезпечення соціальної, медичної та трудової реабілітації інвалідів”
2. Постанова КМУ Про затвердження Порядку надання людини з інвалідністю та дітям-людини з інвалідністю реабілітаційних послуг
3. Постанова КМУ Деякі питання забезпечення фізкультурно-спортивної реабілітації та розвитку спорту осіб з інвалідністю
4. Наказ Мінсоцполітики України Про затвердження Соціальних нормативів у сфері надання реабілітаційних послуг людини з інвалідністю та дітям-людини з інвалідністю
5. Наказ Мінсоцполітики України Про затвердження Типового положення про центр професійної реабілітації осіб з інвалідністю

З метою створення в Україні сприятливих умов для забезпечення соціальної, медичної та трудової реабілітації інвалідів:

1. Визначити одним із пріоритетів діяльності органів виконавчої влади реалізацію державної політики у сфері реабілітації інвалідів.

2. Кабінету Міністрів України вирішити у двомісячний строк питання щодо утворення у складі Міністерства праці та соціальної політики України Комітету з питань соціального захисту інвалідів як урядового органу державного управління з відповідним збільшенням у зв'язку з цим граничної чисельності працівників Міністерства та затвердити положення про цей Комітет.

3. Кабінету Міністрів України:

1) забезпечити розроблення та затвердити:

до 1 червня 2006 року Державну типову програму реабілітації інвалідів і порядок її реалізації;

до 1 липня 2006 року Положення про індивідуальну програму реабілітації інваліда, порядок її фінансування та реалізації;

2) забезпечити розроблення до 1 січня 2007 року державних соціальних нормативів у сфері реабілітації інвалідів;

3) вжити заходів щодо:

удосконалення діяльності медико-соціальних експертних комісій, зокрема щодо оптимізації їх повноважень та порядку проведення експертиз;

підвищення якості інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності із соціального захисту інвалідів, забезпечення формування централізованого банку даних з проблем інвалідності;

4) здійснити протягом 2006 року заходи щодо оптимізації мережі реабілітаційних установ для інвалідів;

5) забезпечити створення Державного реєстру реабілітаційних установ та започаткувати проведення моніторингу діяльності таких установ;

6) вжити заходів до поліпшення науково-методичного, матеріально-технічного, фінансового і кадрового забезпечення реабілітаційних установ для інвалідів;

7) передбачати щорічно під час розроблення проектів законів про Державний бюджет України на відповідний рік збільшення видатків на фінансування державних програм та заходів, спрямованих на соціальний захист інвалідів, їх соціальну, медичну та трудову реабілітацію, в тому числі на забезпечення інвалідів технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення;

8) опрацювати питання щодо розширення номенклатури вітчизняних технічних та інших засобів реабілітації, виробів медичного призначення, вжити заходів для поліпшення їх якості, приведення норм і стандартів забезпечення засобами реабілітації інвалідів у відповідність з європейськими стандартами;

9) проаналізувати до 1 травня 2006 року стан забезпечення інвалідів протезно-ортопедичними виробами, технічними засобами реабілітації, виробами медичного призначення та на основі такого аналізу вжити в установленому порядку заходів щодо удосконалення системи надання інвалідам протезно-ортопедичної допомоги, виробів медичного призначення, визначення особливостей закупівлі за бюджетні кошти цієї продукції з урахуванням її специфіки, адресності призначення, індивідуальних особливостей виготовлення і використання;

10) розробити до 1 липня 2006 року порядок надання транспортних послуг, особливо в сільській місцевості, інвалідам та дітям-інвалідам, обмеженим у пересуванні, передбачивши його відповідне бюджетне фінансування;

11) забезпечити впровадження прозорих та ефективних механізмів надання державної підтримки підприємствам, організаціям громадських організацій інвалідів, а також поліпшення координації роботи Фонду соціального захисту інвалідів і Комісії з питань діяльності підприємств та організацій громадських організацій інвалідів;

12) розширити та активізувати практику залучення Національної Асамблеї інвалідів України, інших всеукраїнських громадських організацій інвалідів до підготовки проектів нормативно-правових актів у сфері реабілітації та соціального захисту інвалідів;

13) сприяти створенню умов для реабілітації інвалідів засобами фізичної культури та спорту, розвитку мистецької та іншої творчої діяльності інвалідів.

4. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям:

забезпечити формування на регіональному та місцевому рівнях відповідних інформаційних ресурсів у сфері реабілітації інвалідів;

вживати в установленому порядку заходів для поліпшення фінансового забезпечення реабілітаційних установ, сприяти діяльності реабілітаційних установ, заснованих громадськими організаціями інвалідів;

активізувати залучення відповідно до законодавства позабюджетних фінансових ресурсів до вирішення проблем соціальної підтримки та реабілітації інвалідів;

сприяти діяльності громадських організацій інвалідів та інших громадських організацій у здійсненні ними заходів з реабілітації інвалідів.

2. Постанова КМУ Про затвердження Порядку надання людині з інвалідністю та дітям-людині з інвалідністю реабілітаційних послуг:

визначає механізм надання особам з інвалідністю та/або дітям з інвалідністю, та/або дітям віком до трьох років, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності (з метою попередження інвалідності) (далі - отримувачі), послуг із комплексної реабілітації (абілітації).

Отримувачу надаються послуги із комплексної реабілітації (абілітації) в реабілітаційній установі, яка провадить діяльність відповідно до [Закону України](#) “Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні” та інших нормативно-правових актів у сфері реабілітації (абілітації).

Місцевий орган протягом п’яти робочих днів:

інформує отримувача або його законного представника про прийняте рішення щодо направлення на комплексну реабілітацію (абілітацію);

вносить до централізованого банку даних з проблем інвалідності інформацію про направлення отримувача на комплексну реабілітацію (абілітацію);

надсилає установі повідомлення про направлення отримувача на комплексну реабілітацію (абілітацію) з відміткою про внесення інформації про отримувача

до централізованого банку даних з проблем інвалідності та копії документів, зазначених у пункті 3 цього Порядку.

Після отримання від місцевого органу документів, визначених абзацом четвертим пункту 5 цього Порядку, установа реєструє їх у відповідному журналі та протягом п'яти робочих днів розглядає такі документи і надсилає місцевому органу та отримувачу або його законному представникові рішення про надання послуг із комплексної реабілітації (абілітації) із зазначенням дати початку курсу реабілітації.

Після зарахування отримувача на комплексну реабілітацію (абілітацію) на підставі його індивідуальної програми реабілітації або висновку лікарсько-консультативної комісії лікувально-профілактичного закладу (для дітей віком до трьох років, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності) в установі складається індивідуальний план комплексної реабілітації (абілітації).

Реабілітаційні послуги надаються установами безоплатно.

8. Після закінчення курсу комплексної реабілітації (абілітації) установа видає отримувачу або його законному представникові довідку про надані реабілітаційні послуги та результати комплексної реабілітації (абілітації), копію якої надсилає до місцевого органу.

3. Постанова КМУ Деякі питання забезпечення фізкультурно-спортивної реабілітації та розвитку спорту осіб з інвалідністю

постановляє:

1. Погодитися з пропозицією Національного комітету спорту інвалідів щодо створення Всеукраїнського реабілітаційно-відновлювального спортивного центру Національного комітету спорту інвалідів (далі - Всеукраїнський реабілітаційно-відновлювальний центр).

2. Міністерству соціальної політики, Міністерству молоді та спорту разом з іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади та Національним комітетом спорту інвалідів забезпечити нормативно-правове регулювання питань, пов'язаних із створенням та діяльністю Всеукраїнського реабілітаційно-відновлювального центру, та здійснювати заходи щодо його розвитку та функціонування.

3. Міністерству соціальної політики, Міністерству молоді та спорту, Міністерству фінансів за пропозицією Національного комітету спорту інвалідів передбачати під час складання проекту Державного бюджету України на відповідний рік кошти, необхідні для створення, розвитку та функціонування Всеукраїнського реабілітаційно-відновлювального центру.

4. Міністерству молоді та спорту в установленому порядку збільшити у 2017 році з урахуванням результатів виступів українських спортсменів з видів спорту осіб з інвалідністю на XV літніх Паралімпійських іграх на 217 одиниць чисельність штатної команди національних збірних команд України з видів спорту осіб з інвалідністю, Українського центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю "Інваспорт", Західного реабілітаційно-спортивного центру

Національного комітету спорту інвалідів, збільшити з 1 січня 2019 р. з урахуванням результатів виступів українських спортсменів з інвалідністю на XXIII літніх Дефлімпійських іграх та XII зимових Паралімпійських іграх на 83 одиниці чисельності штатної команди національних збірних команд України з видів спорту осіб з інвалідністю, Українського центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю “Інваспорт”, Західного реабілітаційно-спортивного центру Національного комітету спорту інвалідів та вжити заходів до їх належного матеріально-технічного забезпечення.

5. Міністерству освіти і науки вжити заходів до запровадження у вищих навчальних закладах, які перебувають у сфері його управління, інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводження здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами з підготовки за спеціальностями “Фізична культура і спорт”, “Фізична реабілітація”.

6. Рекомендувати органам місцевого самоврядування разом з обласними, Київською міською державними адміністраціями:

забезпечити дотримання встановленого порядку призначення керівників регіональних центрів з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю “Інваспорт”;

відкрити у дитячо-юнацьких спортивних школах відділення для дітей з інвалідністю для занять видами спорту осіб з інвалідністю, що визнані в Україні;

вирішити питання поліпшення житлово-побутових умов спортсменів з видів спорту осіб з інвалідністю.

Постанова набула чинності з 1 січня 2017 року.

4. Наказ Мінсоцполітики України Про затвердження Соціальних нормативів у сфері надання реабілітаційних послуг людині з інвалідністю та дітям-людині з інвалідністю

Організація надання реабілітаційних послуг

Направлення та зарахування Отримувачів до реабілітаційних установ здійснюються відповідно до [Порядку надання інвалідам та дітям-інвалідам реабілітаційних послуг](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 року № 80 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2013 року № 921).

2. Строк (тривалість) реабілітаційного процесу, обсяги, зміст реабілітаційних заходів визначаються реабілітаційною комісією реабілітаційної установи залежно від вимог індивідуальної програми реабілітації з урахуванням реабілітаційного потенціалу Отримувача та реабілітаційного прогнозу і зазначаються в індивідуальному плані реабілітації.

3. Оцінювання та визначення потреб Отримувача здійснюються з використанням методів спілкування, спостереження, інтерв'ю, анкетування, тестування, аналізу документів, зокрема медичної картки про стан здоров'я.

4. Реабілітаційний процес Отримувача здійснюється в реабілітаційній установі на підставі його індивідуального плану реабілітації, складеного з метою реалізації його індивідуальної програми реабілітації.

5. Форма індивідуального плану реабілітації інваліда або дитини-інваліда затверджена наказом Міністерства соціальної політики України від 01 квітня 2014 року [№ 170](#), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 квітня 2014 року за № 409/25186.

6. Реабілітаційна комісія реабілітаційної установи у разі необхідності може коригувати рекомендації медико-соціальних експертних комісій, лікарсько-консультативних комісій лікувально-профілактичних закладів, викладені в індивідуальній програмі реабілітації Отримувача, а також його індивідуальний план реабілітації.

7. Батьки або законні представники Отримувачів (далі - представники Отримувачів) є учасниками реабілітаційного процесу.

8. Реабілітаційні установи залежно від ресурсного (матеріального) забезпечення можуть застосовувати вищі вимоги до якості надання реабілітаційних послуг, але не нижчі, ніж зазначені в Нормативах.

До показників якості надання реабілітаційних послуг відносяться:

результати аналізу проведення на постійній основі моніторингу надання реабілітаційних послуг;

умови розміщення реабілітаційної установи та її доступність;

укомплектованість реабілітаційної установи фахівцями, їхня кваліфікація та відповідність оціненим потребам Отримувачів, їхній кількості в установі, цілям та планам роботи;

наявність матеріально-технічної бази реабілітаційної установи.

9. Реабілітаційні установи розміщуються на територіях зі спеціально побудованими або пристосованими приміщеннями, що відповідають безбар'єрній архітектурі, санітарно-гігієнічним, протипожежним вимогам, техніці безпеки та мають усі види благоустрою.

10. Отримувачі та представники Отримувачів мають вільний доступ до адміністрації реабілітаційної установи.

11. Реабілітаційні послуги надаються Отримувачам на основі принципів законності, гуманності, додержання прав людини і громадянина, добровільності, доступності.

12. Отримувачам та представникам Отримувачів під час реабілітаційного процесу гарантується право на отримання повної інформації про свої права, обов'язки, умови та форми здійснення реабілітаційних заходів.

13. Інформація особистого характеру, у тому числі стосовно ураження здоров'я, є конфіденційною і може бути надана іншій стороні лише з дозволу Отримувача або представника Отримувача, а також у випадках, передбачених законодавством України.

14. Отримувачі, які мають важку форму інвалідності і згідно з медичним висновком потребують постійного стороннього догляду, забезпечуються медичним, соціальним, педагогічним та психологічним патронажем за місцем проживання. Відповідний патронаж здійснюють виїзні реабілітаційні бригади.

5. Наказ Мінсоцполітики України Про затвердження Типового положення про центр професійної реабілітації осіб з інвалідністю

Завдання та основні напрями діяльності Центру

Центр забезпечує:

професійне навчання інвалідів за професіями, що користуються попитом на ринку праці. Напрями професійного навчання запроваджуються за результатами проведення фахівцями Центру аналізу попиту та пропонування робочої сили на ринку праці;

проведення професійної орієнтації, професійної підготовки, перепідготовки та підвищення професійної кваліфікації інвалідів;

організацію професійної реабілітації із здійсненням медичного спостереження або медичної реабілітації, а також інших видів реабілітації відповідно до [Закону України](#) „Про реабілітацію інвалідів в Україні”, що забезпечать адаптацію інвалідів до професійного навчання у Центрі, їх подальше працевлаштування, у тому числі шляхом самостійного забезпечення себе роботою, у тому числі провадження підприємницької діяльності.

Медичне спостереження або медична реабілітація в Центрі здійснюється з урахуванням наданої інвалідом [форми 086/о](#) „Медична довідка (лікарський консультаційний висновок)”, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року [№ 110](#), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за 661/20974;

організацію комплексної психотерапії та психокорекції, заснованих на передових досягненнях сучасної психології, фізіології та медицини;

оцінку ефективності результатів професійної реабілітації інвалідів за освітніми, соціальними, психологічними, медичними, фізичними критеріями та показниками;

надання інформаційно-консультативних послуг інвалідам, підприємствам, установам, організаціям з питань реабілітації інвалідів;

створення матеріально-технічної бази для професійного навчання та реалізації відповідних реабілітаційних заходів;

безпечні умови реабілітаційного процесу;

здійснення співпраці з вітчизняними та закордонними реабілітаційними, освітніми, медичними, науковими підприємствами, установами та організаціями з питань реабілітації інвалідів.

Література:

1. Наказ Мінсоцполітики України Про затвердження Типового положення про центр професійної реабілітації осіб з інвалідністю [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0425-15>.
2. Наказ Мінсоцполітики України Про затвердження Соціальних нормативів у сфері надання реабілітаційних послуг людині з інвалідністю та дітям-людині з інвалідністю [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-15>.
3. Постанова КМУ Деякі питання забезпечення фізкультурно-спортивної реабілітації та розвитку спорту осіб з інвалідністю [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/943-2016-%D0%BF>.
4. Указ президента України “Про заходи щодо створення сприятливих умов для забезпечення соціальної, медичної та трудової реабілітації інвалідів” [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1845/2005>.